

Andrzej Bogucki

Kazimierz Michał Styp-Rekowski (1898-1983).

Zasłużony bydgoski internista i kardiolog

słowa kluczowe: Kazimierz Styp-Rekowski, Bydgoszcz, medycyna

Dr med. Kazimierz Michał Styp-Rekowski (1898-1983) był znanym i zasłużonym bydgoskim internistą i kardiologiem. Pochodził ze szlacheckiego rodu kaszubskiego z powiatu bytowskiego. Jednym z jego przodków był Jakub Styp-Rekowski ur. w 1762 r. Ród posiada przydomek Styp herb własny Rekowski¹. W tym miejscu należy wyjaśnić, że w powojennym życiu zawodowym dr med. Kazimierz Styp-Rekowski nie używał przydomka Styp, gdyż nie były to czasy, w których pochodzenie szlacheckie było czynnikiem pozytywnym. We wszystkich jednak dokumentach oficjalnych, jak metryki, świadectwa itp. występuje pełna forma nazwiska. Ponieważ był dumny z tego, że pochodzi ze znanego rodu kaszubskiego w dalszym tekście używana jest pełna forma nazwiska.

Rekowscy to jeden z najbardziej znanych rodów kaszubskich noszący nazwisko pochodzące od wsi Rekowo², położonej na Pojezierzu Bytowskim w regionie Kaszub zwanym Gochami, obecnie w województwie pomorskim w powiecie

¹ Archiwum Państwowe w Bydgoszczy, Zespół Akt Związku Szlachty Polskiej Oddział Bydgoszcz, 10 tomów, 3595 kart. Dot. środowiska potomków szlachty i ziemian zorganizowanych w 1995 r. w ogólnopolską organizację Związek Szlachty Polskiej z siedzibą Zarządu Głównego najpierw w Gdańsku, a od 2008 r. w Warszawie. Środowisko bydgoskie współpracuje od początku powstania z tym stowarzyszeniem, tj. od 1995 r. Archiwum Związku Szlachty Polskiej Oddział w Bydgoszczy – Archives of the Polish Nobility Association Branch in Bydgoszcz; <http://bydgoszcz.szlachta.org.pl/> (dostęp: 12.05.2015).

² E. Breza, *Rekowscy i ich przydomki szlacheckie*, „Pomerania” 1993/3; T. Rembański, *Rekowo. Z dziejów kaszubskiej wsi drobnoszlacheckiej*, Gdynia 2014, s. 82; zob. bliżej, *Kronika Związku Szlachty Polskiej Oddział Bydgoszcz 1995-2013*, red. Romuald Kromplewski, zeszyty za 1995-2004, 2005, 2006, 2007; tenże razem 26 zeszytów 2008-2012, ss. 104 + 636, red. Ewa Kmiecińska 5 zeszytów 2012-2013, s. 637-961.

bytowskim³. Wieś ta była od początku własnością odrębnych rodzin, które przyjmowały następnie wspólne nazwisko odmiejscowe. Wedle dokumentu z 1638 r., powołującego się na przywilej z 1528 r., w Rekowiu siedziały rody: Wotoch, Stip, Dorzik, Mrozik oraz Fritz (Fritze, Friz). W XVIII-XIX wieku dzielili się na linie: Wantochów (Wotochów), Stypów, Wryczów (Wrycza) i Gynzów (Günz). Herb Rekowski V to jeden z trzech herbów⁴ skojarzonych z linią Stypów, według Mülverstedta – właściwy. Pierwsza wzmianka o rodzie Stypów pochodzi z 1603 r. (Matz Stip), kolejne z lat 1606 (Stiep i Stiepe), 1607 (Maciej i Maciej młodszy Stippen, Maze Stippen), 1621 (Maciej, Grzegorz, Jan Stiepen), 1658 (Paweł i Walenty Stippen), 1688 (Greger, Lucas Stip), 1746-1763 (Martinum Styp Rekowski, Jon Styp Rekowski), 1751 (Jon Styp Rekowski), 1756 (Johan von Stiep, Martin von Stiep-Rekowski, wdowa von Stiep-Rekowski), 1804 (von Stip-Rekowski). Wszyscy Rekowscy służyli w armii pruskiej. Z rodu Stypów wymienić tu można Johanna Ernsta Ferdinanda von Styp Rekowego (1748-1804), uczestnika kampanii przeciw Polsce w latach 1793-1794, odznaczonego orderem Pour le Mérite. Był synem Christiana Ernsta (1721-1798), właściciela w Ślajszewie i Siemirowicach, ławnika sądu grodzkiego i ziemskiego łęborskiego. Z drugiej strony Styp-Rekowscy mają zasługi w krzewieniu polskości na Pomorzu⁵. Jan Styp-Rekowski (1874-1942), pochodzący z Plotowa Małego, organizator i działacz Związku Polaków w Niemczech, aresztowany przez Niemców w 1939, zmarł w 1942 r. w obozie w Sachsenhausen, również jego synowie: Edmund Styp-Rekowski (1906-1941), Jan Styp-Rekowski (1921-1941), Józef Styp-Rekowski (1902-1969) oraz córki: Kazimiera Styp-Rekowska (1911-1976), Władysława (ur. 1908) działali na rzecz polskości i byli represjonowani przez Niemców. Stypowie oprócz rodzinnej wsi posiadali m.in. działki w wioskach: Czarna Dąbrowa, Kierzkowo, Ślajszewo, Brzeźno Szlacheckie, Podjazzy, Węsiory⁶. Rekowscy uzyskali szlachectwo za męstwo, jakim odznaczyli się podczas odsieczy wiedeńskiej króla Jana III Sobieskiego. Rodzina Rekowych znana była na terenie zaboru pruskiego z patriotyzmu, męstwa i odwagi w codziennej, nieustępliwej walce z germanizacją, a po I wojnie światowej – z ciągłego dopominania się o prawa dla polskiej mniejszości mieszkającej w Niemczech i na terenie Kaszub pozostających w granicach Niemiec.

³ *Acta Cassubiana*, t. 16, pod red. prof. Józefa Borzyszkowskiego, Gdańsk 2014, s. 500.

⁴ Zob. bliżej, P. Pragert, *Herbarz szlachty kaszubskiej*, T. 1-4, 2005-2015.

⁵ Zob. *Szkice Brodnickie*, praca zbiorowa pod red. Stefana Bilskiego, Brodnica – Toruń 1988, s. 218, 257, 260, 262; Z. Stromski, *Pamięci Godni, chojnicki słownik biograficzny 1275-1980*, Bydgoszcz 1986, zob. Rekowscy, s. 111-113, 174; *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, pod red. Stanisława Gierszewskiego, Gdańsk 1997, zob. Rekowscy, s. 290-293.

⁶ *Rekowski*, [w:] Wikipedia, http://pl.wikipedia.org/wiki/Rekowski_V (dostęp: 12.05.2015).

Dr med. Kazimierz
Styp-Rekowski

Potomkowie doktora Kazimierza Michała Styp-Rekowskiego kontynuują tradycje rodowe⁷.

Kazimierz Michał Styp-Rekowski urodził się 29 września 1898 r. w Lidzbarku Welskim powiat Brodnica (dawniejszy Lautenburg, Kreis Strasburg in Westpreußen). Franciszek Narożny w specjalistycznym opracowaniu lekarskim⁸ napisał, że Kazimierz Michał Styp-Rekowski był najmłodszym, dziesiątym dzieckiem ziemianina⁹ Augustyna (1852-1928)¹⁰. W domu rodzinnym otrzymał staranne wychowywanie w duchu patriotycznym, pozostawał wierny rodzinnym tradycjom. Po trzech latach nauki w szkole powszechnej w 1908 r. przeniósł się do gimnazjum w Kościerzynie i od razu włączył się do pracy w polskiej organizacji Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”¹¹. W wydaniu „Berenter Zeitung” (Gazeta Kościerska) z dnia 3 września 1913 r. ukazała się notatka (tłum. z j. niem. Franciszek Narożny): *Z tutejszego gimnazjum został wydalony uczeń klasy niższej tercii von Rekowski, który na lekcjach śpiewu uparcie wzbrał się śpiewać niemiecki hymn państwowy „Deutschland, Deutschland über alles”. Chłopiec motywuje swoje krnąbrne zachowanie tym, że otrzymał od ojca zakaz śpiewania podobnych pieśni. O tym fakcie z życia K. Styp-Rekowskiego pisze także dr Władysław Czarnowski¹². Wspomina*

⁷ A. Bogucki, *Dziedzictwo kultury szlachecko-ziemiańskiej w Bydgoszczy i okolicach*, Bydgoszcz 2013, s. 128; tenże, *Dziedzictwo kultury szlachecko-ziemiańskiej w regionie Pomorza i Kujaw*, [w:] *Krajobraz społeczno-kulturowy województwa kujawsko-pomorskiego na tle innych regionów Polski*, pod red. Zofii Sawaniewskiej-Mochowej i Włodzimierza Mocha, Instytut Kulturoznawstwa Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy Pracownia Regionalistyczna, Bydgoszcz 2012, s. 45-54, 172.

⁸ F. Narożny, *Zasłużony bydgoski internista*, „Primum Non Nocere” (czasopismo Bydgosko-Pińskiej Izby Lekarskiej) nr 6 (99), 1999, s. 24-25; „Primum Non Nocere” 2001 nr 4, www.kpbc.ukw.edu.pl/dlibra/plain-content?id=9730 (dostęp: 15.05.2015).

⁹ Zob. bliżej, T. Łaszkiwicz, *Ziemiaństwo na Pomorzu*, Inowrocław-Toruń 2013, s. 486. *Tradycje szlacheckie we współczesnej kulturze polskiej. Przybliżenia i perspektywy badawcze*, pod redakcją Marcina Lutomińskiego, Toruń 2014, s. 186.

¹⁰ R. Ostrowska, I. Trojanowska, *Rodowody kaszubskie*. Magazyn Rodzinny 7 (7), 1974, s. 46-47. Zob. też, *Szkice brodnickie*, praca zbiorowa pod red. S. Biłskiego, Brodnica-Toruń 1988, s. 218, 257, 262.

¹¹ Zob. bliżej, A. Bogucki, *Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” na Pomorzu 1893-1939*, Centrum Informacji Naukowej Sokolstwa Polskiego, Bydgoszcz-Fordon 1997, ss. 432. Tenże, *Bydgoszcz Centrum Sokolstwa Polskiego 1886-2007*, Bydgoszcz 2013, ss. 314.

¹² W. Czarnowski, *Ze wspomnień starego bydgoszczanina*, Wydawnictwo Poznańskie 1969, s. 121.

dr. Kazimierza Styp-Rekowskiego *nie tylko jako znakomitego lekarza ale także jako płomiennego patriotę, którego swego czasu, jako młodzieńca Niemcy wydali z gimnazjum w Kościerzynie ponieważ swego czasu wzbraiał się zaśpiewać hymn niemiecki*. K. Styp-Rekowskiego relegowano z kościerskiego gimnazjum z wilczym biletem, który nie ułatwiał dalszej nauki. Dzięki silnym staraniom ojca, przyjęto Kazimierza do gimnazjum w Walczu, znanego z surowego reżimu germanizacyjnego¹³. Nie zrezygnował jednak z tajnej pracy nad zachowaniem i utrwalaniem świadomości narodowej¹⁴. Jak pisze Franciszek Narožny, nie była to jednak praca w tajnej organizacji, bo o takiej nie można było w waleckich warunkach nawet marzyć, lecz praca samokształceniowa bez form organizacji statutowej, w gronie zaufanych kolegów Polaków, m.in. Andrzeja Dudy – znanego działacza waleckiego.

Zaraz po zdaniu egzaminu dojrzałości w 1916 r. Styp-Rekowski został wcielony do armii niemieckiej i po krótkim przeszkoleniu wysłany na front niemiecko-francuski, na którym walczył do końca wojny. Bezpośrednio po demobilizacji wrócił na Pomorze¹⁵ i od razu włączył się do walki z oddziałami Grenzschutzu. Pod koniec 1918 roku wspólnie z sześcioma Kaszubami – ochotnikami – włączył się czynnie do udziału w powstaniu wielkopolskim, m.in. 6 stycznia 1919 r. w składzie 1. Pułku Ułanów Wielkopolskich zwycięsko walczył o wyzwolenie Chodzieży. W książeczce wojskowej są zapisy kolejnych lat służby wojskowej w różnych formacjach: od 1. kompanii CKM 1. Pułku Strzelców Wielkopolskich przez 2. kompanię CKM 63. Pułku Piechoty (Pułk Toruński) do 66. Pułku Piechoty (Pułk Kaszubski) w Poznaniu. Walczył czynnie w wojnie polsko-bolszewickiej. Uczestniczył w walkach pod Lwowem, a w sierpniu 1920 r. podczas walk pod Brześciem n. Bugiem został ciężko ranny (przestrzał płuca), w wyniku czego znalazł się w szpitalu wojskowym w Śremie. 7 września 1921 r. został przeniesiony do rezerwy w stopniu oficerskim podporucznika. Za odwagę i bojową postawę w tych walkach odznaczony został Krzyżem Walecznych.

W październiku 1921 r. rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Poznańskim, lecz w 1924 r. przerwał je i rozpoczął naukę na Wydziale Lekarskim tej uczelni. Studia ukończył 15 grudnia 1931 r. Dyplom lekarza uzyskał 10 maja 1932 r. Warto zaznaczyć, że przed otrzymaniem dyplomu pracował w charakterze młodszego asystenta w Zakładzie Medycyny Sądowej Uniwersytetu Poznańskiego

¹³ Ziemia walecka, praca zbiorowa, Kraków 1965.

¹⁴ J. Borzyszkowski, *Inteligencja polska w Prusach Zachodnich 1848-1920; Gdańsk i Pomorze w XIX i XX wieku*, Gdańsk 1986. Tenże, *Antropologia Kaszub i Pomorza*, Gdańsk 1992, s. 125.

¹⁵ Zob. bliżej, J. Kutta, *Druga Rzeczpospolita i Kaszubi 1920-1939*, Bydgoszcz 2003.

(1.11.1931-29.02.1932). Następnie zatrudniony był krótko (kwiecień-lipiec 1932) w Sanatorium Kasy Emerytalnej Robotników PKP dla płucno-chorych w Chodzieży i w Szpitalu Psychiatrycznym w Kocborowie (listopad 1932). W grudniu 1932 r. K. Styp-Rekowski przeniósł się do Bydgoszczy¹⁶. Od 1 grudnia tego roku do końca 1935 r. pracował w charakterze asystenta na oddziale wewnętrznym w Szpitalu im. Giese-Rafalskiej (szpital ten w czasach zaborów był wybudowany przez bogatego bydgoszczanina Giesego dla uczczenia pamięci zmarłej małżonki, z domu Rafalskiej¹⁷ – obecnie Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii przy ul. Seminaryjnej). W opinii ordynatora tego oddziału dr. Edwarda Fischoedera czytamy m.in.: *Od samego początku był Pan Dr Rekowski kierownikiem naszego laboratorium dla wszelkich analiz klinicznych i chemicznych i poświęcił się też pracom naukowym. Przy wszelkich zajęciach okazał wyraźny talent organizacyjny*. Potwierdzeniem opinii dr. F. Fischoedera o inklinacjach K. Styp-Rekowskiego do pracy naukowej było opracowanie i obrona w dniu 27 listopada 1937 r. rozprawy doktorskiej na temat „Cytologia, etiologia i zawartość cukru w wysiękach opłucnowych oraz wzajemny stosunek wymienionych trzech momentów”, której promotorem był prof. Wincenty Jezierski, kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego.

Najbliższa rodzina dr. Kazimierza Styp-Rekowskiego – w środku: siedzą z lewej: córka Urszula, z prawej żona Stefania, stoją od lewej: syn Zbigniew, córka Elżbieta, syn Michał, u dołu wnuczka Maria

Jak pisze Franciszek Narożny, z dniem 1 stycznia 1936 r. Kazimierz Styp-Rekowski objął stanowisko ordynatora oddziału wewnętrznego Szpitala Powiatowego w Bydgoszczy, który w listopadzie 1937 r. zmienił nazwę na Szpital Miejski. W zaświadczeniu pochodzącym z tego czasu, podpisanym przez Starostę Powiatowego Juliana Suskiego, zawarta jest bardzo pozytywna charakterystyka K. Styp-Rekowskiego: *Pan dr Kazimierz Rekowski*

¹⁶ R. Siudziński, *Infrastruktura i gospodarka komunalna*, [w:] *Historia Bydgoszczy 1920-1939*, T. 2, cz. 1, pod red. Mariana Biskupa, s. 311.

¹⁷ K. Maludziński (praca zbiorowa), *Urządzenia socjalne i komunalne (1920-1957)*, [w:] *Bydgoszcz – historia, kultura, życie gospodarcze*, Gdynia 1959.

zatrudniony był w tut. szpitalu powiatowym począwszy od 1 stycznia 1936 r. w charakterze ordynatora oddziału wewnętrznego i zarazem zastępcy dyrektora szpitala powiatowego. Powierzone Mu czynności i obowiązki spełniał p. dr Rekowski sumiennie, gorliwie i bezstronnie ku zupełnemu zadowoleniu swych przełożonych i pacjentów szpitala. Pełniąc obowiązki ordynatora miał p. dr Rekowski stale na uwadze dobro i interes szpitala, a czynności swe spełniał z całkowitym poświęceniem, zyskując zupełne zaufanie pacjentów. Podczas choroby dyrektora szpitala przejął p. dr Rekowski kierownictwo całego szpitala, pełniąc obowiązki dyrektora w czasie od 1 stycznia 1937 do 30 marca 1937 r. ku zupełnemu zadowoleniu Wydziału Powiatowego. Z p. dr Rekowskiem Wydział Powiatowy rozstaje się z żalem, jedynie z powodu sprzedaży i przejęcia w dniu 1 XI 1937 r. szpitala powiatowego przez Gminę M. Bydgoszcz. Panu dr Rekowskiemu wyrażam swoje pełne uznanie i podziękowanie, życząc Mu zarazem jak najlepszego powodzenia w dalszej pracy. W okresie od 5 kwietnia 1938 r. do 2 listopada 1939 r. dr K. Styp-Rekowski zatrudniony był na stanowisku ordynatora oddziału wewnętrznego zorganizowanego przez siebie w nowym Szpitalu Miejskim w Bydgoszczy na Bielawach (po II wojnie światowej – najpierw Szpital Wojewódzki, później Ogólny nr 1, ostatnio Szpital Kliniczny CM UMK w Toruniu). Właśnie 2 listopada 1939 r. wraz z poślubioną we wrześniu żoną Stefanią, z domu Gatz, został wysiedlony z Bydgoszczy i osiedlił się w Radomiu. Aż do zakończenia wojny pracował w tamtejszej Ubezpieczalni Społecznej. W Radomiu urodziły mu się dwie córki: Urszula (1941) oraz Elżbieta (1943).

Po zakończeniu okupacji niemieckiej wrócił 15 marca 1945 r. do Bydgoszczy i objął przedwojenne stanowisko ordynatora oddziału wewnętrznego w Szpitalu Miejskim¹⁸. Już 19 maja tego roku został jednak powołany jako lekarz do służby wojskowej, którą odbywał kolejno w Sanatorium Oficerskim w Ciechocinku, Szkole Samochodowej w Bydgoszczy oraz 1. Pułku Pontonowym we Włocławku. W dniu 21 listopada 1946 r. w stopniu kapitana został zwolniony z wojska na podstawie orzeczenia Okręgowej Komisji Lekarskiej jako *niezdolny do służby wojskowej*. Zaraz po zwolnieniu z wojska Styp-Rekowski powrócił do pracy na poprzednim stanowisku, na którym pracował aż do przejścia na emeryturę, tj. do dnia 31 stycznia 1967 r. W czasie pracy ciągle usprawniał funkcjonowanie oddziału, jego możliwości diagnostyczne i terapeutyczne. Wymienić tu można przede wszystkim zorganizowanie wspólnie z dr. Jerzym Janeckim oddziałowego laboratorium analiz lekarskich, nastawionego głównie na badania biochemiczne nie tylko na potrzeby

¹⁸ Zob. M. Boguszyński, *Od warsztatu balwierskiego do szpitala klinicznego. Z kart historii bydgoskiego lecznictwa*, Bydgoszcz 2008, s. 366; tenże, *Rekowski Kazimierz (1898-1983)*, [w:] *Encyklopedia Bydgoszczy*, t. 1, Bydgoszcz 2011, s. 119.

własnego oddziału, lecz także dla całego szpitala. Innym, nie mniej ważnym, osiągnięciem było zorganizowanie w lutym 1952 r. gabinetu elektrokardiografii, którego kierownikiem została dr Maria Łazowy-Kudelska. W krótkim czasie stał się on pracownią elektrokardiograficzną, pracującą na rzecz wszystkich oddziałów szpitalnych, a od stycznia 1953 r. także ośrodkiem kardiologicznego szkolenia kursantów Instytutu Doskonalenia i Specjalizacji Kadr Lekarskich.

Na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych dr Kazimierz Styp-Rekowski był wykładowcą w Wojewódzkiej Szkole Pielęgniarek, a od 1 stycznia 1953 r. do 31 stycznia 1967 r. – kierownikiem Zakładu Chorób Wewnętrznych bydgoskiego oddziału Instytutu Doskonalenia i Specjalizacji Kadr Lekarskich (przemianowanego później w Studium Doskonalenia Lekarzy) w Warszawie. Od 1 stycznia 1955 r. do końca maja 1969 r. pełnił funkcję konsultanta wojewódzkiego w zakresie chorób wewnętrznych, a ponadto od 15 maja 1964 r. do końca stycznia 1967 r. funkcję konsultanta w zakresie chorób wewnętrznych i zawodowych w bydgoskim obwodzie kolejowej służby zdrowia. Nie ograniczał się jednak wyłącznie do pracy na oddziale. Łączenie funkcji ordynatora oddziału wewnętrznego, konsultanta wojewódzkiego w zakresie chorób wewnętrznych i stanowiska kierownika Zakładu Chorób Wewnętrznych Studium Doskonalenia Lekarzy okazało się bardzo korzystne dla poziomu interny w ówczesnym województwie bydgoskim. Dzięki temu dr K. Styp-Rekowski znał praktycznie wszystkich internistów i stopień ich przygotowania zawodowego. Nieobce były mu także bolączki i braki oddziałów wewnętrznych licznych wówczas szpitali terenowych, na których usunięcie zawsze starał się znaleźć sposoby. Konsultacje na oddziałach wewnętrznych szpitali w tzw. terenie, były właściwie dniami klinicznego szkolenia w zakresie chorób wewnętrznych, nie tylko internistów, gdyż korzystali z nich także lekarze innych specjalności. Nie ma więc przesady w nazwaniu dr. K. Styp-Rekowskiego ojcem interny w regionie kujawsko-pomorskim¹⁹. Kazimierz Styp-Rekowski wykształcił znanych uczniów i współpracowników: dr Urszulę Brzezińską-Lenarcik (b. ordynator oddziału wewnętrznego w szpitalu więziennym), prof. dr. hab. med. Jerzego Janeckiego (jak wyżej, później liczne funkcje w Warszawie), dr Sławomilę Hellerową²⁰ (b. ordynator I oddziału wewnętrznego), dr. Wacława Kostkę (b. ordynatora oddziału wewnętrznego szpitala w Chojnicach), dr Marię Łazowy-Kudelską (jak wyżej oraz b. konsultanta kardiologii w Wojewódzkim Zespole Przychodni Specjalistycznych), dr. Zbysława Mikulskiego (b. dyrektora Wojewódzkiego Zespołu Przychodni Specjalistycznych), dr. Konrada Poddanego (b. ordynatora oddziału wewnętrznego

¹⁹ Zob. F. Narożny, *Zasłużony bydgoski internista*, s. 24-25.

²⁰ J. Kutta, *Heller Sławomila Cecylia z domu Bigońska (1920-1990)*, [w:] *Bydgoski słownik biograficzny*, Bydgoszcz 1996, s. 69-70.

w Szpitalu ZOZ nr 1 na Kapuściskach), dr Teresę Wirską-Manthey (b. ordynator oddziału wewnętrznego szpitala w Świeciu), dr. Ireneusza Wojtanowskiego (b. ordynatora oddziału wewnętrznego – po dr. K. Styp-Rekowskim kierownika Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Kadr Medycznych).

Dr Kazimierz Styp-Rekowski pracował nadal po przejściu na emeryturę. W okresie od 1.02.1967 r. do 30.11.1974 r. pełnił funkcję kierownika poradni internistycznej w Zespole Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Bydgoszczy. Pośród tych wszystkich licznych i odpowiedzialnych funkcji i stanowisk dr K. Styp-Rekowski miał jeszcze czas na prywatną praktykę, opracowywanie sprawozdań z konsultacji, referatów i publikacji naukowych, a także na pracę społeczną. Był m.in. członkiem komisji opiniodawczej ds. skarg i zażaleń przy Wydziale Zdrowia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej oraz zastępcą Rzecznika Dobra Służby Zdrowia działającego przy Okręgowej Komisji Kontroli Zawodowej. Udzielał się również w bydgoskim oddziale Towarzystwa Internistów Polskich, którego był współtwórcą oraz pierwszym przewodniczącym. Funkcję tę pełnił przez kilka kadencji²¹.

Wysoką ocenę jego umiejętności zawodowych wystawili mu współcześni koledzy – lekarze. Dr Antoni Jędruska, dyrektor Szpitala Wojewódzkiego, 6 listopada 1953 r. napisał: *Dr med. Rekowski Kazimierz, ordynator oddziału wewnętrznego, jest wyrobionym, wysoko kwalifikowanym specjalistą w zakresie chorób wewnętrznych z długoletnim doświadczeniem. Spokojny, zrównoważony i taktowny, dobry organizator; szkoli lekarzy asystentów szpitalnych oraz lekarzy kursantów z Instytutu Doskonalenia i Specjalizacji Kadr Lekarskich. Prowadzi oddział na poziomie klinicznym. Bierze udział w pracach społecznych na terenie tut. szpitala. Posiada zdolności organizacyjno-administracyjne. W stosunku do chorych bardzo taktowny.* Dr Zenon Ziółkowski, zastępca kierownika Wydziału Zdrowia Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy 11.03.1957 r. ocenił pracę i postawę dr. K. Styp-Rekowskiego następująco: *Ob. dr Rekowski jest pełno kwalifikowanym lekarzem internistą, wykonuje swoje obowiązki lekarskie gorliwie i sumiennie, a swoje wiadomości zawodowe poświęca dla poprawy zdrowia licznych, niejednokrotnie ciężko zagrożonych pacjentów. W swej działalności lekarskiej ob. dr Rekowski zasługuje na wszechstronne uznanie. Niezależnie od walorów zawodowych ob. dr Rekowski odznaczył się różnymi zasługami na niwie społecznej, co znalazło swój wyraz w wielu odznaczeniach. W szczególności ob. dr Rekowski posiada: Odznaczenie „Za udział w Powstaniu Wielkopolskim, Krzyż Walecznych, Medal Niepodległości, Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi (nadany w 1956 r. za zasługi położone dla dobra Służby Zdrowia)”.*

²¹ S. Nowicki, *Działalność niektórych Towarzystw Lekarskich w Bydgoszczy*, „Bydgosztiana”, BTN 7/1973-1974, s. 60-61.

Dr med. Kazimierz Styp-Rekowski zmarł w Bydgoszczy 24 czerwca 1983 roku. Został pochowany na cmentarzu parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa²². Warto zaznaczyć, że w 2007 r. Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce zwrócił się z pismem do Doroty Jakuty, przewodniczącej Rady Miasta Bydgoszczy, i Konstantego Dombrowicza, prezydenta Bydgoszczy, z wnioskiem o nadanie imienia ulicy tego zasłużonego bydgoskiego lekarza, działacza niepodległościowego. Niestety, Urząd Miasta Bydgoszczy pismem WMG.I.7412-2/07 z dnia 14.02.2007 r. przekazał pismo do wykonania do wydziałów. Wniosek w formie biurokratycznej ugrzązł i nie został zrealizowany, choć ciągle jest aktualny.

Dr Kazimierz Styp-Rekowski miał czwórkę dzieci. Wszyscy ukończyli studia wyższe: córki – Akademię Medyczną w Poznaniu, synowie – Politechnikę Gdańską. Najstarsza córka, Urszula Robaszewska, jest lekarzem pediatrą, neurologiem dziecięcym i pracuje w Szpitalu Dziecięcym w Bydgoszczy. Elżbieta Styp-Rekowska, doktor nauk farmaceutycznych, do przejścia na emeryturę pracowała w Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa w Poznaniu. Michał – prof. dr hab. inż. mechanik – jest specjalistą w zakresie tribologii i konstrukcji obrabiarek, do 2014 r. był profesorem na Wydziale Inżynierii Mechanicznej Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Dalej pracuje jako wykładowca w Bydgoskiej Szkole Wyższej. Zbigniew – mgr inż. elektronik – był kierownikiem działu w EC-2 w Bydgoszczy, obecnie jest na emeryturze.

Kazimierz Michał Styp-Rekowski (1898-1983). Distinguished internist and cardiologist of Bydgoszcz

keywords: Kazimierz Styp-Rekowski, Bydgoszcz, medicine

Summary

Kazimierz Michał Styp-Rekowski, MD (1898-1983) was a well-known internist and cardiologist of Bydgoszcz. In 1924-1931, he studied at the Faculty of Medicine of the Poznań University. He settled down in Bydgoszcz in 1932. Between December 1 of that year and the end of 1935 he worked as assistant at the Department of Internal Medicine of Giese-Rafalska Hospital. On January 1, 1936, Kazimierz Styp-Rekowski became head of the Department of Internal Medicine of the County Hospital in Bydgoszcz. Since April 5, 1938 until November 2, 1939, Dr. K. Styp-Rekowski was employed as head of the Department of Internal Medicine in the new Municipal Hospital of Bydgoszcz in Bielawy. On November

²² Archiwum Rodowe Styp-Rekowskich; relacja prof. dr. hab. Michała Styp-Rekowskiego z dnia 25.05.2015. Autor artykułu składa serdeczne podziękowania za udostępnienie archiwum rodzinnego i złożoną relację.

2, 1939, he was displaced from Bydgoszcz and settled down in Radom, where he worked in the local Social Insurance Company. On March 15, 1945, after the end of German Occupation, he returned to Bydgoszcz, where he took up the position as head of the Department of Internal Medicine in the Municipal Hospital. He also worked as teacher in the Regional Nursing School, and since January 1, 1953 until January 31, 1967 he worked as manager of the Department of Internal Diseases of the Bydgoszcz Branch of the Medical Staff Development and Specialization Institute. Dr. K. Styp-Rekowski is called the father of internal medicine in the Region of Kuyavia and Pomerania. He educated a large group of Bydgoszcz physicians. He was highly valued for his professional skills, particularly in the field of internal medicine, as well as organizational and administrative skills.

Kazimierz Michał Styp-Rekowski (1898-1983). Verdienter Bydgoszcher Internist und Kardiologe

Schlüsselwörter: Kazimierz Styp-Rekowski, Bydgoszcz, Medizin

Zusammenfassung

Dr. med. Kazimierz Michał Styp-Rekowski (1898-1983) war ein bekannter und verdienter Bydgoszcher Internist und Kardiologe. In den Jahren 1924-1931 hat er an der Medizinischen Fakultät der Posener Universität studiert. Im Jahre 1932 hat er sich in Bydgoszcz niederlassen. Ab 1. Dezember dieses Jahres bis Ende 1935 hat er als Assistenzarzt an der Abteilung für innere Medizin des Giese-Rafalska-Krankenhauses gearbeitet. Am 1. Januar 1936 hat Herr Kazimierz Styp-Rekowski die Stelle des Chefarztes der Abteilung für innere Medizin des Kreiskrankenhauses übernommen. Ab 5. April 1938 bis zum 2. November 1939 war Herr Dr. K. Styp-Rekowski als Chefarzt der Abteilung für innere Medizin des neuen Stadtkrankenhauses in Bydgoszcz im Stadtteil Bielawy tätig. Am 2. November 1939 wurde er aus Bydgoszcz ausgesiedelt und hat sich in Radom niederlassen, wo er in der dortigen Sozialversicherung gearbeitet hat. Nach Beendigung der deutschen Besatzung ist er am 15. März 1945 nach Bydgoszcz zurückgekehrt und hat die Stelle des Chefarztes der Abteilung für innere Medizin des Stadtkrankenhauses übernommen. Es war auch Lehrbeauftragter in der Woiwodschaftsschule für Krankenschwester und ab 1. Januar 1953 bis zum 31. Januar 1967 auch Leiter der Anstalt für Innere Krankheiten am Institut für Weiter- und Fachbildung für Ärztliches Personal in Bydgoszcz tätig. Dr. K. Styp-Rekowski wird Vater der inneren Medizin in der Region Kujawien-Pommern genannt. Er hat zahlreiche Ärzte von Bydgoszcz ausgebildet. Sowohl für seine beruflichen Fachkenntnisse, insbesondere im Bereich der Behandlung von inneren Krankheiten, als auch für seine organisatorischen und administrativen Fähigkeiten war er hoch geschätzt.